

Konsekvensvurdering for Pomeransfuglen Nissum Fjord – Natura2000 område nr. 65 - vedr.

”Rammeområde nr. 34.T.16 og to mulige vindmølleområder i Thorsminde”

I Miljøministeriets vejledning til Habitatbekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007, afsnit 5.4 findes en beskrivelse af konsekvensvurderingens indhold. Jævnfør vejledningen skal myndigheden sikre sig:

”at det kan afvises, at en plan eller projekt skader området, dvs. myndigheden skal have vished for, at aktiviteten ikke har skadelige virkninger. Det er tilfældet, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger”

I den udarbejdede konsekvensvurdering for fuglene på udpegningsgrundlaget i det til projektet tilgrænsende natura2000 område, slås det for arten Pomeransfugl først og fremmest fast at:

”Arten er kendt for at være knyttet til faste rastelokaliteter der benyttes hver træksæson” side 61

og at:

”Det planlagte vindmølleområde har stor national værdi for pomeransfugle som rasteplads under forårstrækket” side 63

Dernæst vurderes det, at vindmølleprojektet vil medføre et habitattab for Pomeransfuglen og at den vil udsættes for forstyrrelse fra møllerne. I konsekvensvurderingen skrives det sådan her:

”Det vurderes, at etablering af en vindmøllepark i rammeområdet vil medføre et habitattab for pomeransfugle som følge af forstyrrelser fra vindmøllerne.” side 64

I konsekvensvurderingen skrives det, at skadens størrelse er ukendt for Pomeransfuglen:

”Uden kendskab til artens specifikke reaktion på vindmøller kan habitattabet ikke kvantificeres nøjagtigt” side 64

Det kan derfor konstateres, at uanset planprocessens videre forløb vil myndigheden ikke få den vished for at projektet ikke skader Pomeransfugl, som er forudsat før vedtagelse af en plan.

Dernæst er det i følge fuglebeskyttelsesdirektivet ikke tilladt at ødelægge rasteområder for trækkende fugle. Dette vil i følge konsekvensvurderingen ske hvis anlægsfasen falder sammen med fuglenes rasteperiode hvor de opholder sig i området (som jo i rapporten er konstateret at have ”stor national værdi for Pomeransfugl som rasteplads under forårstrækket”). Man skriver, at Pomeransfugl i så fald vil blive fortrængt fra området:

"Anlægsfasen vil medføre forstyrrelser, der ligeledes i en vis grad fortrænger pomeransfugl fra området, hvis den falder sammen med fuglens rasteperiode." side 64

Samtidigt skiver man, at driftsfasen vil have samme konsekvens:

"Habitattabet i anlægsfasen vurderes ikke at være større end i driftsfasen, hvor der er konstante forstyrrelser i store dele af rammeområdet." side 64

"store dele af rammeområdet" som altså er af stor vigtighed for den fredede fugl, konstateres at ville blive ramt af "konstante forstyrrelser" i driftsfasen og forstyrrelsen vil derfor nødvendigvis gælde i hele fuglens rasteperiode hvert eneste år, indtil vindmøllerne nedtages igen.

Endelig vurderes der også at være risiko for kollisioner mellem Pomeransfugl og de påtænkte vindmøller:

"De lokale rastebestande af fuglearterne pibesvane, sangsvane, kortnæbbet gås, bramgås og pomeransfugl vurderes, at blive udsat for habitattab og/eller tab af individer som følge af kollision med vindmøller i Rammeområde 34.T.16." side 2

Omfanget af kollisioner mellem Pomeransfugl og vindmøllerne er ikke kvantificeret og virkningen for artens bevaring i området derfor ukendt.

Sluttelig konstaterer man endegyldigt, at der ikke er empirisk vished for planens indvirkning på Pomeransfugl, idet man skriver:

"Der har ikke været foretaget studier af vindmøllers effekter på rastende pomeransfugle" side 64

Med henblik på at træffe en afgørelse baseret på en konsekvensvurdering er det i følge reglerne ikke udslagsgivende, hvorvidt en negativ indvirkning kan påvises eller bliver det af opstillers konsulentfirma, men derimod – omvendt – at de myndigheder, der skal udstede tilladelsen, har sikret sig, at en sådan virkning udebliver.

Ovenstående konstateringer viser, at det ikke med sikkerhed kan konstateres, at væsentlige negative indvirkninger vil udeblive. De kompetente myndigheder må først godkende en plan eller et projekt, når de på baggrund af en vurdering af samtlige relevante oplysninger, navnlig vurderingen af indvirkningerne, har sikret sig, at det berørte område ikke påvirkes som sådant. Dette forudsætter, at der efter de kompetente myndigheders overbevisning ikke foreligger nogen rimelig tvivl om, at en sådan virkning udebliver.

På trods af ovenstående citater om negative indvirkninger, er Grontmij's konklusion:

"Det vurderes samlet, at planerne om vindmøller i vindmølleområderne vil være uden

negative virkninger på muligheden for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for pomerans i EF-fuglebeskyttelsesområde Nissum Fjord.” side 65

I en efterfølgende korrespondance mellem en lokalgruppe af borgere, kommunen og Grontmij uddyber medarbejderen fra Grontmij, som har medvirket til udarbejdelse af konsekvensvurderingen:

”Der er formodentlig en stor faktor forårsaget af erfaring i flokkene af pomeransfugle, der raster i området som bevirker, at de årligt vender tilbage til det samme område som året før hvis de har erfaring for at det var et velegnet areal. Dette er ikke ensbetydende med at de ikke kan finde tilsvarende gode hvis de af forskellige årsager, ved ankomsten til de velkendte rasteområder i foråret, oplever en forringelse af vilkårene sammenlignet med de tidligere år.”

Ud over at Grontmij selv nævner at vindmølleprojektet vil byde på forringelse af vilkårene for Pomeransfuglen i området, så skal konsekvensvurderingen med videnskabelig vished vise at Pomeransfuglen vil finde lige egnede rasteområder uden øget forbrug af energi, uden at miste tilknytningen til naturaområdet mv. Det lever ikke op til reglerne om videnskabelig vished og den omvendte bevisbyrde som gælder for konsekvensvurderinger at skrive, at det ikke er udelukket, at det kunne ske. Dermed er det ikke med videnskabelig sikkerhed et faktum, at det kan og uden rimelig tvivl vil ske, og at Pomeransfuglen dermed undgår at lide en negativ påvirkning. Også på denne baggrund er Grontmij's konklusionen om, at der ikke vil ske negativ påvirkning af Pomeransfuglen forkert og for entydig, idet muligheden for negativ påvirkning af Pomeransfuglen foreligger. Som citeret fra vejledningen til Habitatbekendtgørelsen indledningsvist er reglerne at:

”myndigheden skal have vished for, at aktiviteten ikke har skadelige virkninger. Det er tilfældet, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger”.

På baggrund af Grontmij's erkendelser om tvivl om kollisionsrisici, tvivl om størrelsen af habitattab, usikkerhed om der er andre velegnede rasteområder og fuglens mulige benyttelse af sådanne og på baggrund af usikkerhed om hvilken indvirkning ”konstant forstyrrelse i store dele af rammeområdet” vil have for fuglen, har Grontmij ikke givet myndigheden videnskabelig vished for, at Pomeransfuglen ikke vil påvirkes negativt af projektet. En myndighed kan ikke vedtage en plan uden først at have konstateret, at der ikke vil være skadelige virkninger og videre arbejde med en eventuel vindmøllepark i rammeområdet vil være nyttesløs, da fremtidige plandokumenter vil skulle basere sig på den nu udarbejdede konsekvensvurdering.